

PLASTYKA

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA W KLASACH IV-VII

w Szkole Podstawowej nr 1 im. Olofa Palmego w Józefowie

Zatwierdzony uchwałą Rady Pedagogicznej

§ 1

Celem ogólnym nauczania plastyki w kl. IV-VII

- I.** Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.
- II.** Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.
- III.** Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

/'Podstawa programowa'/.

§ 2

Cele szczegółowe nauczania plastyki w kl. IV-VII

Cele edukacyjne:

- I.** Opanowanie zagadnień z zakresu języka i funkcji plastyki; podejmowanie działań twórczych, w których wykorzystane są wiadomości dotyczące formy i struktury dzieła.

Uczeń:

- 1) wykazuje się znajomością dziedzin sztuk plastycznych: malarstwa, rzeźby, grafiki, architektury (łącznie z architekturą wnętrz), rysunku, scenografii, sztuki użytkowej dawnej i współczesnej (w tym rzemiosła artystycznego); rozumie funkcje tych dziedzin i charakteryzuje ich język; rozróżnia sposoby i style wypowiedzi w obrębie dyscyplin; zna współczesne formy wypowiedzi artystycznej, wyłamujące się tradycyjnym klasyfikacjom, jak: happening, performance, asamblaż; sztuka nowych mediów;
- 2) rozróżnia cechy i rodzaje kompozycji w naturze oraz w sztukach plastycznych (odnajduje je w dziełach mistrzów, a także w twórcach i zjawiskach przyrody); tworzy różnorodne układy kompozycyjne na płaszczyźnie i w przestrzeni (kompozycje otwarte i zamknięte, rytmiczne, symetryczne, statyczne i dynamiczne); ustala właściwe proporcje poszczególnych elementów kompozycyjnych, umiejętnie równoważy kompozycję, wykorzystując kształt i kontrast form;
- 3) klasyfikuje barwy w sztukach plastycznych; wykazuje się znajomością pojęć: gama barwna, koło barw, barwy podstawowe i pochodne, temperatura barwy, walor barwy; rozróżnia i identyfikuje w dziełach mistrzów i własnych kontrasty barwne: temperaturowe, dopełnieniowe i walorowe; podejmuje działania twórcze z wyobraźni i z zakresu interpretacji natury, uwzględniające problematykę barwy;
- 4) charakteryzuje i rozróżnia sposoby uzyskania iluzji przestrzeni w kompozycjach płaskich; rozpoznaje rodzaje perspektyw (w tym m.in.: rzędowa, kulisowa, aksonometryczna, barwna, powietrzna, zbieżna); rozpoznaje i świadomie stosuje światłocienie, jako sposób uzyskania iluzji przestrzeni; podejmuje działania kreatywne z wyobraźni i z natury, skoncentrowane wokół problematyki iluzji przestrzeni;
- 5) charakteryzuje pozostałe środki wyrazu artystycznego, takie jak: linia, plama, faktura; wykorzystuje wskazane środki w działaniach plastycznych (kompozycjach z wyobraźni i transpozycji natury);
- 6) rozróżnia gatunki i tematykę dzieł w sztukach plastycznych (portret, autoportret, pejzaż, martwa natura, sceny: rodzajowa, religijna, mitologiczna, historyczna i batalistyczna); niektóre z tych gatunków odnajduje w grafice i w rzeźbie; w rysunku rozpoznaje studium z natury, karykaturę, komiks, rozumie, czym jest w sztuce abstrakcja i fantastyka; podejmuje działania z wyobraźni i z natury w zakresie utrwalania i świadomości gatunków i tematów w sztuce, stosuje w tym zakresie różnorodne formy wypowiedzi (szkice rysunkowe, fotografie zaaranżowanych scen i motywów, fotomontaż).

- II.** Doskonalenie umiejętności plastycznych – ekspresja twórcza przejawiająca się w działaniach indywidualnych i zespołowych.

Uczeń:

- 1) w zadaniach plastycznych interpretuje obserwowane przedmioty, motywy i zjawiska, stosując środki wyrazu zgodnie z własnym odczuciem; w wyższych klasach podejmuje również próby rysunkowego studium z natury;
 - 2) wyraża w pracach plastycznych uczucia i emocje wobec rzeczywistości, a także płynące z inspiracji muzycznych czy literackich (impresja i ekspresja); rysuje, maluje, ilustruje zjawiska i wydarzenia realne i wyobrażone (także w korelacji z innymi przedmiotami);
 - 3) modeluje bryły i reliefy, konstruuje samodzielnie małe rzeźbiarskie formy przestrzenne i bryły architektoniczne, a większe projekty realizuje we współpracy z innymi; tworzy aranżacje przestrzenne z gotowych elementów stosując układy kompozycyjne właściwe dla uzyskania zamierzonego wyrazu;
 - 4) projektuje graficzne formy użytkowe (zaproszenie, okładka, plakat); kształtuje przestrzenne formy dekoracyjne i scenograficzne – indywidualnie i w zespole;
- umiejętności te wykorzystuje w przygotowywaniu imprez i uroczystości szkolnych, np. powiązanych z kalendarzem różnego typu świąt;

5) podejmuje próby integracji sztuk tworząc zespołowo teatr plastyczny (animacja form plastycznych w przestrzeni plus światło i dźwięk) oraz realizując inne rodzaje kreacji z pogranicza plastyki i pokrewnych dziedzin jak pantomima, taniec, film animowany;

6) stosuje różnorodne techniki plastyczne (proste techniki graficzne, rzeźbiarskie, malarskie, elementy obrazowania cyfrowego fotograficznego i z wykorzystaniem wybranych graficznych programów komputerowych);

7) podejmuje działania z zakresu estetycznego kształtowania otoczenia; projektuje i realizuje formy dekoracyjne, podnoszące estetykę otoczenia (wykorzystuje elementy gotowe, aranżując własny pokój, np. projektując nakrycie stołu na uroczystość rodzinną z wykorzystaniem m.in. dekoracji kwiatowej; uwzględnia zasady estetyki podawania potraw).

III. Opanowanie podstawowych wiadomości z zakresu kultury plastycznej, jej narodowego i ogólnoludzkiego dziedzictwa kulturowego.

Uczeń:

1) zna dziedzictwo kulturowe najbliższego otoczenia, wymienia zabytki i dzieła architektury (historycznej i współczesnej);

2) zapoznaje się z twórczością artystów w obrębie „małej ojczyzny”;

3) rozumie znaczenie twórczości ludowej; rozróżnia różne jej formy; zna pojęcia sztuka ludowa i etnografia;

4) wymienia, rozpoznaje i charakteryzuje najważniejsze obiekty kultury wizualnej w Polsce, wskazuje ich twórców;

5) rozpoznaje wybrane, najbardziej istotne dzieła z dorobku innych narodów;

6) rozumie i charakteryzuje na wybranych przykładach z różnych dziedzin pojęcie stylu w sztuce;

7) wykazuje się znajomością najważniejszych muzeów i kolekcji dzieł sztuki w Polsce i na świecie;

8) zna i stosuje zasady prezentacji i upowszechniania dzieł zgodnie z prawem i etyką.

Cele wychowawcze - kształtowanie osobowości

- Szeroko rozumiane wychowanie przez sztukę, uczenie kultury tworzenia i odbioru sztuki. Docenianie, poznawanie znaczenia spuścizny sztuki jako ważnego elementu kultury materialnej. Szacunek i poznawanie dorobku artystycznego ludzkości wyrażające się w potrzebie poznawania dziedzin sztuki, znajomości funkcji sztuki i elementów

oraz funkcji języka plastyki, form dzieł, środków artystycznego wyrazu, wybranych stylów i zjawisk artystycznych będących elementem kultury osobistej człowieka.

- Kształtowanie osobowości twórczej, postaw twórczych, kreatywności. Określenie znaczenia potrzeby tworzenia i ekspresji artystycznej dla wychowania.

- Wyrabianie potrzeby systematycznego podejmowania działań o charakterze twórczym. Nauka wartościowego sposobu aktywności, również jako spędzanie czasu wolnego.

Podkreślenie wychowawczego aspektu plastycznych działań artystycznych umożliwiających unaocznienie, urzeczywistnienie pomysłów, pokonywanie trudności twórczych w procesie tworzenia od koncepcji do realizacji oraz kształtowanie cierpliwości i wytrwałości w trakcie wykonywania prac.

- Uczenie wyrażania swojej indywidualności, uczuć i przeżyć przez tworzenie prac plastycznych na określony temat. Nauka społecznie akceptowanego sposobu wyrażania negatywnych uczuć i przedstawiania trudnych problemów w pracach plastycznych.

- Szanowanie własnej pracy, kulturalne zachowanie podczas tworzenia, szacunek do pracy innych, akceptowanie różnorodności rozwiązań, unikanie niewłaściwych form

krytyki, tolerancja. Ocena wartości i określanie misji artysty, wizji świata, granic wolności artysty w sztuce związanych z powszechnie szanowanymi wartościami dla ludzkości.

- Nauka umiejętności pełnego, kulturalnego uczestniczenia w wydarzeniach kulturalnych, oglądania ekspozycji i zabytków przez poziom wiedzy o imprezie, zjawisku artystycznym, zabytku oraz odpowiednie zachowanie i ubiór.

- Nauka kultury pośredniego kontaktu z dziełami sztuki –korzystanie z publikacji książkowych i zasobów internetowych. Wyrabianie świadomości szacunku, ochrony własności intelektualnej, kultura odbioru przez korzystanie z właściwych, legalnych publikacji i źródeł informacji.

§ 3

Obszary aktywności uczniów podlegające ocenie:

- . słuchanie,
- . wypowiedzi ustne,
- . wypowiedzi artystyczne (prace obligatoryjne),
- . inne prace (praca w grupach itp.),
- . aktywność na lekcjach.

§ 4

Kryteria oceniania

Wymagania programowe oraz szczegółowe kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych i ustnych dołączone są do Programu nauczania plastyki w klasach 4-7 szkoły podstawowej 779/1/2017 oraz poradnika dla nauczyciela autorstwa B. Mikulik.

Podczas oceniania na lekcjach plastyki nauczyciel bierze pod uwagę:

- postawę, zachowanie, motywację ucznia do pracy, przygotowanie do zajęć
- zróżnicowanie możliwości, zdolności plastyczne

- osobowość ucznia
 - ograniczenia zdrowotne
1. Nauczyciel ma prawo wyznaczenia dodatkowego kryterium dla określonej pracy szczegółowej; wówczas powiadamia o tym uczniów, wyjaśniając skutecznie cel pracy. Jest to forma umowy ustnej klasy z nauczycielem. każdy uczeń ma prawo do poprawy oceny na zasadach uzgodnionych z nauczycielem. Poprawa oceny przez ucznia ma charakter dobrowolny.
 2. „Plusy” w ocenach cząstkowych stosuje się w wypadku przekroczenia przez ucznia kryteriów wyznaczonych dla danej oceny
 3. Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, którego wypowiedź nie spełnia wymogów oceny pozytywnej.
 4. Ocenę celującą otrzymuje uczeń za szczególnie oryginalne i twórcze osiągnięcia, popierające się na gruntownej wiedzy wykraczającej poza wymagania programowe, oraz za umiejętność zastosowania tych osiągnięć w praktyce.
 5. Ocena prac twórczych zakończonych na lekcji plastyki, prac twórczych dokończonych w domu.
 6. Na koniec każdego półrocza nie przewiduje się sprawdzianu zaliczeniowego.
 7. Ocena proponowana śródroczna i roczna może ulec zmianie.
 8. Ocena śródroczna i roczna jest wyznacznikiem umiejętności i wiedzy przedmiotowej ucznia. W celu ustalenia oceny śródrocznej / rocznej ocenia się stopień opanowania przez ucznia wiadomości i umiejętności określonych w podstawie programowej i wynikającego z niej programu nauczania. Uwzględnia się przede wszystkim możliwości rozwojowe i edukacyjne uczniów i zalecenia PPP.
 9. Średnia ocen wyliczona przez system Librus stanowi jedynie jedno z narzędzi oceniania uczniów.
 10. Warunki i tryb uzyskania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych opisane są w § 54- §77 statutu szkoły.
 11. Wpis do dziennika elektronicznego, zeszytu przedmiotowego, wpis ocen rocznych na świadectwo ukończenia kolejnej klasy.

Kryteria pracy w grupie

Organizacja pracy- właściwy plan i wykonanie (ocena bardzo dobra), typowe wzorce w nowym układzie, według typowych rozwiązań (ocena dobra), według typowych wzorców (ocena dostateczna), niepełne wykonanie zadań (ocena dopuszczająca).

Podział zadań, podział ról - twórcze wypełnienie swojej roli(ocena bardzo dobra), praca zgodna z przydziałem (ocena dobra), praca z instruktą i pomocą (ocena dostateczna), zmienianie funkcji, brak odpowiedzialności (ocena dopuszczająca).

Komunikacja- aktywne słuchanie (ocena bardzo dobra), czynne uczestniczenie (ocena dobra), rozumienie tego, co się słyszy (ocena dostateczna), słuchanie (ocena dopuszczająca).

Wiedza i umiejętności- twórcze wykorzystanie wiedzy i umiejętności (ocena bardzo dobra), poprawne przekazywanie typowej wiedzy i praktyczne zastosowanie w sytuacjach typowych (ocena dobra), wiedza bez umiejętności , umiejętności bez wiedzy (ocena dostateczna), wiedza wyrywkowa, proste umiejętności praktyczne (ocena dopuszczająca).

Prezentacja- umiejętność przekazu swoich racji oryginalnych pomysłów (ocena bardzo dobra), typowe wzorce w nowym układzie (ocena dobra), według typowych wzorców ocena dostateczna, niepełne wykonanie zadania, (ocena dopuszczająca).

Kryteria wypowiedzi ustnej

Zgodność wypowiedzi z tematem - pełna zgodność (ocena bardzo dobra), 2-3 błędy lub niezgodności, niewłaściwy dobór treści do tematu (ocena dobra), fragmentaryczna, 30-40% zgodność z tematem (ocena dostateczna), minimalny, 25-30% zakres zgodności wypowiedzi z tematem (ocena dopuszczająca).

Zakres merytoryczny-wyczerpujący - (ocena bardzo dobra), 2-3 usterki lub braki w zakresie wyczerpania tematu (ocena dobra), 50% wiadomości wykorzystanych w odpowiedzi (ocena dostateczna), pojedyncze elementy wiedzy dobrane chaotycznie i przypadkowo (ocena dopuszczająca).

Kompozycja wypowiedzi - zachowana logika i trójdzielność odpowiedzi, własne wnioski i uogólnienia (ocena bardzo dobra), zachowana równowaga między poszczególnymi częściami wypowiedzi lub brak wniosków i uogólnień(ocena dobra), wypowiedź nieuporządkowana (ocena dostateczna), wypowiedź chaotyczna, brak spójności(ocena dopuszczająca).

Stosowanie terminologii przedmiotu- stosowanie terminów i pojęć specjalistycznych (ocena bardzo dobra), niewłaściwe stosowanie niektórych pojęć (ocena dobra), fragmentaryczne wykorzystanie terminologii lub jej niewłaściwe stosowanie (ocena dostateczna), niestosowanie terminologii specjalistycznej lub stosowanie niewłaściwe (ocena dopuszczająca).

Kryteria wypowiedzi pisemnej (odpowiedzi pisemne nieczytelne skutkują oceną niedostateczną).

Zgodność wypowiedzi z tematem - pełna zgodność (ocena bardzo dobra), 2-3 błędy lub niezgodności, niewłaściwy dobór treści do tematu (ocena dobra), fragmentaryczna 30-40% zgodność z tematem (ocena dostateczna), minimalny, 25-30% zakres zgodności wypowiedzi z tematem (ocena dopuszczająca).

Zakres merytoryczny-wyczerpujący (ocena bardzo dobra), 2-3 usterki lub braki w zakresie wyczerpania tematu (ocena dobra), 50% wiadomości wykorzystanych w odpowiedzi (ocena dostateczna), pojedyncze elementy wiedzy dobrane chaotycznie i przypadkowo (ocena dopuszczająca).

Kompozycja wypowiedzi- zachowana logika i trójdzielność odpowiedzi, własne wnioski i uogólnienia (ocena bardzo dobra), zachowana równowaga między poszczególnymi częściami wypowiedzi lub brak wniosków i

uogólnień (ocena dobra), wypowiedź nieuporządkowana (ocena dostateczna), wypowiedź chaotyczna, brak spójności (ocena dopuszczająca).

Stosowanie terminologii przedmiotu- stosowanie terminów i pojęć specjalistycznych (ocena bardzo dobra), niewłaściwe stosowanie niektórych pojęć (ocena dobra), fragmentaryczne wykorzystanie terminologii lub jej niewłaściwe stosowanie (ocena dostateczna), niestosowanie terminologii specjalistycznej lub stosowanie niewłaściwe (ocena dopuszczająca).

Czas na weryfikację i ocenę prac pisemnych: 2 tygodnie

Kryteria wypowiedzi artystycznej

Kompozycja- zachowana logika, twórcze wykonanie (ocena bardzo dobra), zachowana logika typowe rozwiązanie (ocena dobra), zachwiana logika kompozycji (ocena dostateczna), brak logiki nieprawidłowy dobór kompozycji (ocena dopuszczająca).

Dobór środków wyrazu- wyczerpujący i twórczy dobór środków (ocena bardzo dobra), 2-3 usterki lub braki w zakresie wykorzystania środków (ocena dobra), 50% środków wyrazu wykorzystanych prawidłowo (ocena dostateczna), pojedyncze środki wyrazu zastosowane przypadkowo (ocena dopuszczająca).

Działalność- (oryginalne pomysły, własna interpretacja (ocena bardzo dobra), poprawny przekaz (ocena dobra), bierny sposób odtwarzania (ocena dostateczna), przekaz nieuporządkowany, chaotyczna wypowiedź (ocena dopuszczająca).

Kreatywność - twórczy sposób przedstawienia tematu, zastosowanie wiedzy w sytuacjach problemowych (ocena bardzo dobra), wypowiedź typowa, inwencja własna ograniczona (ocena dobra), wypowiedź odtwórcza, minimalny stopień kreatywności (ocena dostateczna), brak kreatywności, brak pomysłu własnych rozwiązań (ocena dopuszczająca).

Obniża się wymagania edukacyjne wobec uczniów posiadających aktualne orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej o dysfunkcjach.

§ 5

Narzędzia sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów

W obrębie faktów: konkursy, testy, krzyżówki, quizy, pytania otwarte itd.

W obrębie opisów i interpretacji formy i treści dzieł oraz w obrębie języka (terminologia): kontakt interpersonalny, aktywność ucznia na lekcjach, dyskusje.

§ 6

Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów

Wypowiedzi ustne, prace obowiązkowe, praca w grupie, inne.

W dzienniku lekcyjnym podaje się pisemną informację dotyczącą rodzaju narzędzia i formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności uczniów (za co uczeń otrzymał ocenę).

§ 7

Oceny częściowe

W ciągu semestru uczeń powinien otrzymać co najmniej trzy oceny częściowe.

§ 8

Oceny śródroczne i roczne

Mogą być ustalane na podstawie ocen częściowych z uwzględnieniem możliwości samorozwoju dziecka.

§ 9

Poprawa

Uczniowi przysługuje prawo poprawienia oceny w sposób i w terminie ustalonym przez nauczyciela.

§ 10

Praca na lekcji

Prace obowiązkowe oceniane są pod koniec przeprowadzonej lekcji lub na następnych zajęciach.

§ 11

Zeszyt

Zeszyt przedmiotowy sprawdzany jest przynajmniej raz w roku (estetyka) z wystawieniem oceny lub adnotacją (sprawdzony).